

Ngày 22 tháng 01 năm 2024

1 Tê-sa-lô-ni-ca 5:26

Chủ đề: *Hãy lấy cái hôn thánh mà chào hết thầy anh em.*

Trong tâm: Chữ hôn - kiss^{G5370}-φιλημα chép trong câu trên, trong ngôn ngữ Hy-lạp có nghĩa là *lời chào từ một người bạn thân thiết nhất có thể cảm thông và chia sẻ mọi sự với người bạn của mình*, không có nghĩa như một nụ hôn của môi. Sứ đồ Phao-lô sử dụng ngôn ngữ để bày tỏ sự yêu thương thật của người chăn bầy đối với những chiên con của Đức Chúa Jê-sus Christ, chứ không lấy quyền làm chức sứ đồ của Đấng Christ đối với những người tin Chúa. Sứ đồ Phao-lô đang thi hành chức vụ hầu việc Đức Chúa Jê-sus Christ để chặn dất bầy chiên của Đấng Christ và những sự được ông chia sẻ, giảng dạy, chăm sóc những người tin Chúa và những người mới tin Chúa đó là công việc chuyển giao mọi sự mà ông đã nhận được để gửi tới bầy chiên của Đức Chúa Jê-sus Christ, chứ không phải lấy tư cách cá nhân mình. Như ở phần đầu của thư thứ nhất này, sứ đồ Phao-lô đã bày tỏ công việc của ông cùng những người đồng làm việc với ông là bởi Đức Chúa Jê-sus Christ mà làm chức vụ này: **Anh em biết rõ chúng tôi đã bởi Đức Chúa Jê-sus mà truyền cho anh em những điều răn nào. Vì ý muốn Đức Chúa Trời, ấy là khiến anh em nên thánh: tức là phải lánh sự ô uế, mỗi người phải biết giữ thân mình cho thánh sạch và tôn trọng, chẳng bao giờ sa vào tình dục luông tuông như người ngoại đạo, là kẻ không nhìn biết Đức Chúa Trời.** Đức Chúa Jê-sus Christ đã giao phó chức vụ và trách nhiệm chăn bầy chiên của Ngài cho những người được Ngài chọn, để qua những người đó mà Thánh Linh của Đấng Christ gây dựng bầy chiên của Ngài, không giống như những người mà Lời Chúa gọi là giáo sư giả, là tiên tri giả chẳng lo chi đến sự sống lại và sự sống đời đời của linh hồn những người tin có Đức Chúa Jê-sus Christ và muốn được cứu chuộc sự sống mình ở trên đất này. Rất nhiều người mang danh là người giảng tin lành, nhưng những người ấy chưa nhận được tin lành của Đức Chúa Jê-sus Christ và từ môi miệng của những người đó cũng không có tin lành thật của Đức Chúa Jê-sus Christ, thì làm thế nào những người nghe lời những người đó giảng mà nhận được tin lành thật của Đức Chúa Trời? Đức Thánh Linh sẽ không bao giờ làm việc với những người không được Ngài chọn, vì những sự thuộc về sự sống đời đời không thể đến bằng sự người ta thuộc Luật pháp văn tự mà xác thịt của người ấy không làm theo mọi sự đã chép trong Luật pháp đó và người ta không thể làm được công việc này, vì xác thịt của người ta không thể phục được, cho đến khi linh hồn người đó được tái sanh bởi Lời hằng sống và bền vững của Đức Chúa Trời. Chức vụ của sứ đồ Phao-lô cũng như các sứ đồ của Đức Chúa Jê-sus Christ là phải làm chứng, như Đức Chúa Jê-sus Christ đã làm, để qua quyền phép của Đức Thánh Linh hành động trong các tội lỗi của Đức Chúa Jê-sus Christ mà chiên của Đức Chúa Jê-sus Christ cũng được trở nên giống như Đấng Christ trong sự công bình và sự thánh sạch của Lễ thật **Kinh-Thánh tham khảo:** Ê-xê-chi-ên 3; Ma-thi-ơ 9; Giăng 21; Ê-phê-sô 4

Ngày 23 tháng 01 năm 2024

1 Tê-sa-lô-ni-ca 5:27

Chủ đề: *Tôi nhân Chúa nài xin anh em hãy đọc thư này cho hết thầy anh em đều nghe.*

Trọng tâm: Trọng nghĩa của câu 27 này là: **Tôi bởi trách nhiệm và bổn phận mà Chúa đã giao cho mà khuyên (như ra lệnh) anh em hãy đọc thư này cho tất cả anh em thánh của chúng ta đều được nghe.** Thư này, tức là thư thứ nhất (trong hai lá thư của sứ đồ Phao-lô) gửi cho những người tin Chúa tại Hội Thánh ở Tê-sa-lô-ni-ca (gồm 5 đoạn theo cách chia của người chép lại và dịch), là sau khi Ti-mô-thê báo cáo với sứ đồ Phao-lô về công việc Chúa tại Tê-sa-lô-ni-ca rất được khích lệ, nhưng vì những sự dạy dỗ của sứ đồ Phao-lô cho các Hội Thánh ở nhiều nơi khác đã được chuyển tới những người tin Chúa tại Tê-sa-lô-ni-ca đã không được giảng giải đúng ý nghĩa, nên sứ đồ Phao-lô đã gửi thư trực tiếp tới Hội Thánh tại Tê-sa-lô-ni-ca để giải thích, hầu cho các tin lý mà sứ đồ Phao-lô đã cậy ơn Đức Thánh Linh mà rao giảng ra đó được hiểu đúng, để gây dựng Hội Thánh tại Tê-sa-lô-ni-ca, mà mục đích chính là nhắc nhở mọi người phải nên thánh, nghĩa là thánh hoá mọi sự trong cách sống của mỗi người theo các mạng lệnh cùng các điều răn của Đức Chúa Trời, mà sự nên thánh, hay là thánh hoá phải làm trong quyền phép của Lễ thật, chứ không phải chỉ là sự kiêng cử theo cách của xác thịt, vì thân thể xác thịt của loài người là hay chết và bất toàn, không thể phục Luật pháp của Đức Chúa Trời, nhưng trong Đức Thánh Linh thì linh hồn của người tin Chúa được tái sanh và nhờ quyền phép của Đức Thánh Linh và Lễ thật mà linh hồn người tin Chúa sẽ bắt xác thịt mình phục Luật pháp của Đức Chúa Trời và như vậy, người ta không thể khoe mình, nhưng biết tạ ơn Đức Chúa Trời vì nhờ sức toàn năng của Ngài mà người tin Chúa làm được công việc mà trước khi tin Đức Chúa Jê-sus Christ, người ta đã không thể làm được. Sứ đồ Phao-lô đã khuyên dạy những người tin Chúa tại Tê-sa-lô-ni-ca hãy đổi mới tâm trí mình mà trông cậy hoàn toàn vào quyền phép của Đức Chúa Jê-sus Christ, vì khi tâm trí của chúng ta nhớ đến Đấng Christ và tin cậy Ngài, thì Thánh Linh của Đấng Christ cũng biết rõ những sự ước ao của chúng ta và chính Ngài sẽ làm thành điều chúng ta có trông cậy Ngài, như chúng ta đã học: **Bất cứ việc gì tựa như điều ác, thì phải tránh đi. Nguyên xin chính Đức Chúa Trời bình an khiến anh em nên thánh trọn vẹn, và nguyên xin tâm thần, linh hồn, và thân thể của anh em đều được giữ vẹn, không chỗ trách được, khi Đức Chúa Jê-sus Christ chúng ta đến! Đấng đã gọi anh em là thành tín, chính Ngài sẽ làm việc đó.** Khi linh hồn của chúng ta còn sống trong thân thể xác thịt này mà nhận biết Đức Thánh Linh trong mọi sự, thì chính Đức Thánh Linh cũng biết lòng chúng ta trông cậy Ngài và Ngài sẽ đỗi chúng ta tùy theo điều chúng ta ao ước, không phải chỉ là những sự thuộc về xác thịt mà là những sự thuộc về sự sống đời đời và chính Đức Thánh Linh sẽ dắt dẫn linh hồn chúng ta mà biết dâng lời cầu xin những sự chúng ta có cần cho sự sống mình. **Kinh-Thánh tham khảo:** Thi-Thiên 139; Ma-thi-ơ 6; Rô-ma 8; Cô-lô-se 1;

Ngày 24 tháng 01 năm 2024

1 Tê-sa-lô-ni-ca 5:28

Chủ đề: *Nguyên xin ân điển của Đức Chúa Jê-sus Christ, Chúa chúng ta, ở với anh em.*

Trong tâm: Trong nguyên văn không có chữ **nguyên xin** như bản tiếng Việt thêm vào đầu câu, bởi nếu nói **nguyên xin** thì có nghĩa là nơi đó chưa nhận được ân điển của Đức Chúa Jê-sus Christ. Sứ đồ Phao-lô đã khích lệ những người tin Chúa tại Tê-sa-lô-ni-ca bằng lời khẳng định sự thành tín của Đức Chúa Trời thông qua những sự mà Đức Thánh Linh đã ban cho Hội Thánh của Ngài tại Tê-sa-lô-ni-ca, là không hề thay đổi, nhưng sẽ luôn gia thêm, vì Hội Thánh của Đấng Christ tại Tê-sa-lô-ni-ca vẫn tiếp tục tăng trưởng trong sự trông cậy và được gây dựng bởi các tội lỗi thánh của Đức Chúa Jê-sus Christ. Chúng ta phải nhận biết Lễ thật về công việc của Đức Thánh Linh, đó là ngoài Đức Thánh Linh ra, chúng ta, là những người có đức tin đến Danh của Đức Chúa Jê-sus Christ, sẽ không thể làm chi được, vì như Đức Giê-hô-va đã lập giao ước với Gia-cốp, khi người nằm ngủ nơi đồng trong cuộc hành trình đi tới nhà của La-ban: **Này, Ta ở cùng người, người đi đâu, sẽ theo gìn giữ đó, và đem người về xứ này; vì Ta không bao giờ bỏ người cho đến khi Ta làm xong những điều Ta đã hứa cùng người.** Cũng một nguyên tắc đó, Đức Thánh Linh sẽ không lìa bỏ những người nào đã tin đến Danh của Đức Chúa Jê-sus Christ, nhưng chính Ngài sẽ làm thành điều Ngài đã qua những người được chọn của Ngài mà giảng dạy, mà chăn giữ họ sống theo Luật pháp công bình và trọn vẹn của Đức Chúa Trời. Sứ đồ Phao-lô đã không nói lời cầu chúc theo cách người ta thường chúc nhau, nhưng là một sự nhắc nhở hết thầy mọi người tin Chúa tại Tê-sa-lô-ni-ca phải luôn nhớ và nhận biết rằng, ấy là nhờ ân điển của Đức Chúa Trời mà chúng ta được cứu chuộc và chính sứ đồ Phao-lô đã làm chứng về ân điển mà ông đã nhận được từ nơi Chúa đó, cũng chẳng phải cho chính ông, mà là cho hết thầy những người mà Đức Chúa Jê-sus Christ đã đổ huyết của Ngài ra để cứu chuộc họ: **Vả, anh em có nghe Đức Chúa Trời ban chức cho tôi, là ân điển mà Ngài vì anh em phó cho tôi, thể nào bởi sự tỏ ra, tôi đã hiểu biết điều mẫu nhiệm mà tôi mới bày tỏ cùng anh em mấy lời. Đọc đến thì anh em có thể rõ sự hiểu biết của tôi về lẽ mẫu nhiệm của Đấng Christ, là lẽ mẫu nhiệm trong các đời khác, chưa từng phát lộ cho con cái loài người, mà bây giờ đã được Đức Thánh Linh tỏ ra cho các sứ đồ thánh và tiên tri của Ngài.** **Kinh-Thánh tham khảo:** Sáng thế ký 28; Giăng 6; Hê-bơ-rơ 13;

Ngày 25 tháng 01 năm 2024

2 Tê-sa-lô-ni-ca 1:1-2

Chủ đề: *Thư thứ hai của sứ đồ Phao-lô cùng Sin-vanh và Ti-mô-thê gửi cho Hội thánh của Đức Chúa Trời tại Tê-sa-lô-ni-ca,*

Trong tâm: Sau khi nhận được báo cáo của Ti-mô-thê về Hội-Thánh tại Tê-sa-lô-ni-ca, sứ đồ Phao-lô đã gửi thư thứ hai này khoảng thời gian gần một năm sau lá thư thứ nhất do ông viết và gửi cho Hội-Thánh tại Tê-sa-lô-ni-ca. Theo như sự phân xét của Đức Chúa Trời với loài người và với quý Sa-tan tại vườn Ê-đen sau khi loài người phạm tội ăn trái của cây biết điều thiện và điều ác mà Đức Chúa Trời đã cấm ăn, thì ma quỷ luôn hành động cắn gót các tội tổ của Đức Chúa Trời và của Đức Chúa Jê-sus Christ, vì thế cho nên chúng ta không ngạc nhiên khi các tội tổ của Đức Chúa Jê-sus Christ rao giảng Tin-Lành quyền phép của Nước Đức Chúa Trời, thì ma quỷ sẽ áp tới những nơi đã nhận được Lễ thật của Đức Chúa Jê-sus Christ để lừa dối, để gây rối loạn, hầu cướp đi các Lễ thật mà những người tin Chúa tại những nơi đã được nghe các tội tổ của Đức Chúa Jê-sus Christ rao giảng. Sau thứ nhất của sứ đồ Phao-lô gửi cho Hội-Thánh tại Tê-sa-lô-ni-ca, ma quỷ đã khiến nhiều người hiểu sai ý nghĩa của thư thứ nhất của sứ đồ Phao-lô và người ta cho rằng, Đức Chúa Jê-sus Christ sẽ trở lại rất gần, nên nhiều người đã bỏ công việc làm, vì họ cho rằng sẽ vô ích khi làm công việc mà bỏ lại cho thế gian khi họ trở về thiên đàng với Chúa Jê-sus! Nhiều người tin Chúa đã trở nên lười biếng, không chịu làm việc để nuôi sống mình và khiến người khác gánh gánh nặng của họ. Những người tin Chúa tại Tê-sa-lô-ni-ca đã bỏ qua trách nhiệm nên thánh, là trọng tâm của việc thực hành đức tin để hầu việc Đức Chúa Trời bằng tâm thần và bằng Lễ thật cũng không bỏ qua trách nhiệm vâng phục Luật pháp của Đức Chúa Trời và gìn giữ dây liên lạc trong tình yêu thương của Đấng Christ với mọi người trong Hội-Thánh và làm gương tốt cho dân ngoại, vì thế cho nên sứ đồ Phao-lô phải gửi thư thứ hai để dạy dỗ và giải thích những sự hiểu lầm hoặc ngộ nhận, hoặc do thần giả mạo hành động trong tâm trí của những người có đức tin không quyết mà hiểu sai và áp dụng sai ý nghĩa những sự dạy dỗ của sứ đồ Phao-lô. Tại điểm này, chúng ta cũng phải hiểu rằng, ngay từ khi Hội-Thánh ban đầu được thành lập, chính các sứ đồ đầu tiên cũng đã hiểu không đúng về các Lời mà Đức Chúa Jê-sus Christ đã phán dạy, nên họ đã nghĩ rằng, Chúa Jê-sus sẽ sớm trở lại để đón Hội-Thánh của Ngài, vì thế cho nên có hiện tượng nhiều người tin Chúa đã bán hết gia tài mình rồi đặt tiền dưới chân các môn đồ rồi ăn uống chung với nhau, mà quên mạng lệnh của Chúa Jê-sus đã phán rằng, khi nào **Tin Lành này về nước Đức Chúa Trời sẽ được giảng ra khắp đất, để làm chứng cho muôn dân. Bấy giờ sự cuối cùng sẽ đến.** Những sự mẫu nhiệm mà Đức Thánh Linh đã tỏ ra cho sứ đồ Phao-lô đó mới chỉ là một phần rất nhỏ, như ánh nắng buổi sớm mai mà thôi, còn sự sáng thật lớn hơn đã được báo trước rằng: **Nhưng con đường người công bình giống như sự sáng chiếu rạng, càng sáng thêm lên cho đến giữa trưa.** Con đường của người công bình đó là Lời của Đức Chúa Trời sẽ được tỏ ra qua Đức Thánh Linh, để làm sáng tỏ những sự đã chép thành văn tự trong Kinh Thánh. Người tin Chúa phải nhờ Đức Thánh Linh để hiểu được dụng ý dạy dỗ của các sứ đồ tùy theo hoàn cảnh, trường hợp, môi trường sống, vì không ai có thể lập một nền khác ngoài nền đã lập, đó là các mạng lệnh mà Đức Giê-hô-va đã phán, cùng những sự mà Đức Chúa Jê-sus Christ đã phán dạy. **Kinh-Thánh tham khảo:** Châm ngôn 4; Ma-thi-ơ 5; Ma-thi-ơ 24; Công vụ các sứ đồ 4;

Ngày 26 tháng 01 năm 2022

2 Tê-sa-lô-ni-ca 1:3-5

Chủ đề: *Chứng cớ về sự phán xét công bình của Đức Chúa Trời đối với mọi người tin Chúa còn đang sống ở trên đất này*

Trong tâm: Đức Thánh Linh đã ban cho sứ đồ Phao-lô sự khôn ngoan khi gửi thư thứ hai này cho những người tin Chúa tại Hội-Thánh ở Tê-sa-lô-ni-ca để giúp họ sửa chữa những sai lầm khi họ hiểu sai những sự dạy dỗ sứ đồ Phao-lô, qua việc ông dâng lời tạ ơn Đức Chúa Trời về việc Ngài cho phép những sự bất bớ xảy đến với Hội-Thánh ở Tê-sa-lô-ni-ca khi họ tập tành làm theo Lễ thật của Lời Chúa, để họ nhận biết rằng: **hết thảy mọi người muốn sống cách nhân đức trong Đức Chúa Jê-sus Christ, thì sẽ bị bắt bớ.** Phần nhiều người tin Chúa đã ngộ nhận rằng, khi họ yêu mến Chúa, kính sợ Chúa và làm mọi sự tốt lành (theo cách người ta nghĩ) thì họ sẽ ăn ở bình an, không có tai họa nào lâm đến! Họ quên rằng, hết thảy tuyển dân của Đức Chúa Trời đều được Đức Chúa Trời thử thách như luyện bạc, thậm chí tùy theo chức vụ, tùy theo những sự chọn lựa mà người ta còn phải chịu thử thách như qua lửa, qua nước trước khi họ nhận được điều Đức Chúa Trời đã hứa cho và điều đó luôn xảy ra và đã được chép trong Kinh Thánh. Ma quỷ luôn tìm cách sàng sảy những người được chọn của Đức Chúa Jê-sus Christ và Đức Thánh Linh cho phép những sự đó được xảy ra, để thử cho biết trong lòng của họ có để cho Lời của Đức Chúa Trời cai trị hay không. Chỉ những người nào được Lời hằng sống và bền vững của Đức Chúa Trời soi dẫn, thì ngọn đèn của Đức Giê-hô-va nơi linh hồn người ấy luôn sáng mà nhận biết được mưu chước của quý Sa-tan luôn tìm cách cắn gót họ, báo thù họ, tấn công họ, vu cáo họ thông qua những người thiếu hiểu biết, không có đức tin, hay nghi ngờ... để bắt bớ, gây sự cản trở chức vụ hoặc công việc hầu việc Chúa của những người được Đức Thánh Linh chọn cho được làm kẻ hầu việc Ngài. Khi sự thử thách đến, ma quỷ sẽ qua thái độ của người ta mà chúng biết ai là người có đức tin và ai không có đức tin vào những sự dạy dỗ của Đức Thánh Linh thông qua chức vụ của những người được chọn làm tội tổ của Đức Chúa Jê-sus Christ. Sứ đồ Phao-lô đã khích lệ những người tin Chúa ở Hội-Thánh tại Tê-sa-lô-ni-ca chứ ông không đề cập đến những sự sai lầm của họ khi thực hành Lời Chúa, hầu cho họ không biết mệt mỏi và sờn lòng, cho đến khi linh hồn họ được tăng trưởng trong sự hiểu biết Lễ thật. Sứ đồ Phao-lô đã tỏ cho Hội-Thánh ở Tê-sa-lô-ni-ca biết những sự đã xảy đến với Hội-Thánh sau khi họ đã nhận được những sự giảng về Lễ thật Chúa Jê-sus sẽ trở lại chép trong thư thứ nhất của ông, đó chính là công việc của Đức Chúa Trời vẫn làm đối với hết thảy mọi người tin Chúa, vì qua đó mà Đức Chúa Trời ban phước cho những người xứng đáng nhận lãnh phần thưởng Ngài, khi họ giữ vững đức tin trong mọi sự thử thách mà mọi người nào tin đến Đức Chúa Jê-sus Christ đều phải trải qua. **Kinh-Thánh tham khảo:** Thi Thiên 66; Xa-cha-ri 13; Ma-thi-ơ 13;

Ngày 27 tháng 01 năm 2024

2 Tê-sa-lô-ni-ca 1:6-10 (1)

Chủ đề: *Và, theo sự công bình Đức Chúa Trời, thì ắt là Ngài lấy điều khổ báo cho những kẻ làm khổ anh em,*

Trong tâm: Để an ủi những người tin Chúa đã chịu sự bắt bớ vì cơ đức tin của họ vào Danh của Đức Chúa Jê-sus Christ và vì cơ làm theo Lời của Đức Chúa Trời, sứ đồ Phao-lô đã tỏ cho những người tin Chúa tại Tê-sa-lô-ni-ca biết sự công bình của Đức Chúa Trời về sự Ngài sẽ báo trả người ta tùy theo những công việc họ đã làm, vì Kinh Thánh đã chép rõ về điều này, đó là: **Đức Chúa Trời là quan án công bình, thật là Đức Chúa Trời hằng ngày nổi giận cùng kẻ ác. Nếu kẻ ác không hối cải, thì Đức Chúa Trời sẽ mài gươm: Ngài đã giương cung mà chực cho sẵn, cũng đã vì nó sấm sủa khi giới làm chết, và làm những tên Ngài phừng lửa. Kìa, kẻ dữ đang để gian ác; Thật nó đã hoài thai sự khuấy khỏa, và sanh điều đối trá. Nó đào một hố sâu, nhưng lại té vào hố nó đã đào. Sự khuấy khỏa nó đã làm sẽ đổ lại trên đầu nó. Và sự hung hăng nó giáng trên trán nó.** Trong Lễ thật này, Đức Chúa Trời sẽ không ngay lập tức báo trả với kẻ ác, mà Ngài còn cho phép những kẻ phạm điều ác đó thời gian để nhận biết tội lỗi mình mà ăn năn, hầu cho nhận được sự tha thứ của Đức Chúa Trời, cho đến kỳ mà kẻ ác đó không chịu ăn năn tội lỗi mình, thì bấy giờ sự báo trả cho điều ác mà người đó đã phạm mới đổ xuống. Vậy nên người tin Chúa phải biết tạ ơn Đức Chúa Trời về sự nhân từ của Ngài đối với loài người, vì hết thảy mọi người trước khi tin nhận Đức Chúa Jê-sus Christ làm Chúa của sự sống mình, thì đều đã phạm tội, thiếu mất sự vinh hiển của Đức Chúa Trời, nhưng trong khi chúng ta còn là kẻ có tội, thì Đức Chúa Jê-sus Christ vì chúng ta mà chịu chết, hầu cho hết mọi người đều có cơ hội để nhận được sự tha thứ của Đức Chúa Trời. Vì hết thảy loài người đều là nạn nhân của sự lừa dối từ ma quỷ, là kẻ phạm tội từ lúc ban đầu, vậy nên mọi người tin Chúa phải có sự nhân từ đối với mọi người vì chúng ta đều nhờ ơn thương xót của Đức Chúa Trời mà được sự tha thứ và được cứu chuộc, nhưng hết thảy đều phải biết thân phận mình đã từng là tội nhân và ma quỷ luôn tìm cách bắt chúng ta làm tội mọi cho tội lỗi thông qua sự lừa dối mà không nhận biết Lễ thật, là những sự tỏ ra của Đức Thánh Linh thi hành qua chức vụ của các tội tổ được Ngài xúc dầu cho. Nếu Lễ thật bị ngăn trở trên người nào, thì sự sáng thật nơi linh hồn người đó sẽ lu mờ mà không nhận biết con đường mình phải đi, công việc mình phải làm theo ý muốn của Đức Chúa Trời và nếu sự hiểu biết về Lễ thật nơi linh hồn người đó không được khôi phục, thì sức lực thuộc linh của người đó sẽ yếu đi và đức tin của người đó sẽ không được vững vàng, có thể khiến cho người ấy bị sa ngã trước các mưu chước của ma quỷ. **Kinh-Thánh tham khảo:** Thi Thiên 7; Lu-ca 12; Lu-ca 22; Công vụ các sứ đồ 26;